

ЦЕНТЪР ЗА ОБУЧЕНИЕ – БАН

1000 София
ул. „Сердика“ № 4
<http://edu.bas.bg>

email: tdc-phd@cu.bas.bg
тел.: 02 987 31 67
02 979 52 60

Основна информация:

Име на курса: Философия на медицината: въведение и дефиниране на проблемното поле (Philosophy of Medicine: Introduction and Framing the Field)

Лектор: доц. Юлия Васева-Дикова (ИФС-БАН)

Телефон:

Имейл: vasseva.dikova@ips.bas.bg

Хорариум: 30 ч. лекции

Анотация (до 150 думи):

Курсът предоставя знания в областта на философията на медицината – динамично развиващо се направление в съвременната философия. Разглеждат се формирането на изследователското поле от края на 60-те години на XX век, отношенията философия–медицина в исторически контекст и критериите, според които философията на медицината се определя като самостоятелен изследователски домейн. Съществено място заема разграничението между философия на медицината и биоетика. Фокусът е върху основни въпроси, анализи и проблеми от полето и върху ролята на философията на науката. Придобитите знания са значими за изследователи в обществените и хуманитарните науки, както и в медицинската наука и практика. ИФС-БАН е единственото научно звено в България, което предлага обучение по философия на медицината.

Тематично съдържание на курса (кратко описание по теми или модули):

Тема / Модул 1: Въведение и формиране на проблемното поле. Отношенията философия–медицина в исторически аспект; специфика на философските виждания за медицината; критерии за формиране на проблемното поле – основни конгреси, конференции, научни списания, книги и изследователски центрове от края на 60-те години на XX век; разграничението между „философия и медицина“, „философия в медицината“, „философия за медицината“ и „философия на медицината“ (Енгелхарт).

Тема / Модул 2: Концептуален дебат и разграничение от биоетиката. Смисъл и роля на понятията болест, здраве, благосъстояние, норма: биостатистическата теория на Бурс, нормативизъм (Норденфелт), хибридизъм (Уикфилд); основни насоки при разграничаването на философията на медицината от биоетиката и значение на това разграничение.

Тема / Модул 3: Съвременни теми и проблеми. Въпроси от философията на науката – роля на научните модели, теории и подходи в съвременната медицинска наука и практика; актуални автори и анализи; заключение – демонстриране и защита на самостоятелни тези по проблемите и темите от курса.

Форми на обучение и оценяване:

Форма на обучение: лекции (30 ч.) с участие в тематични дискусии в часовете.

Оценяване: участие в тематични дискусии – 20%; изследователска работа – 20%; изпит – 60%.

Компетентности, придобити в резултат на обучението (3-5 точки):

ЦЕНТЪР ЗА ОБУЧЕНИЕ – БАН

1000 София
ул. „Сердика“ № 4
<http://edu.bas.bg>

email: tdc-phd@cu.bas.bg
тел.: 02 987 31 67
02 979 52 60

1. Познаване на историята и формирането на философията на медицината като самостоятелно изследователско поле.
2. Умение за разграничаване на въпросите и анализите от философията на медицината от тези на биоетиката.
3. Познаване на основните позиции в концептуалния дебат за здраве и болест (натурализъм, нормативизъм, хибридизъм).
4. Способност за прилагане на подходи от философията на науката при анализ на съвременната медицинска теория и практика.
5. Умение за формулиране и защита на самостоятелни тези по проблеми на философията на медицината.

Литература:

Основна:

1. Proceedings of the First Trans-Disciplinary Symposium on Philosophy and Medicine Held at Galveston, May 9–11, 1974. Philosophy and Medicine (v.1). Springer Netherlands, 1975. ISBN: 9027705534, 9789027705532.
2. Engelhardt, H. (2002). The Philosophy of Medicine: Framing the Field. Kluwer Academic Publishers, New York, Boston, Dordrecht, London, Moscow. eBook ISBN: 0-306-46882-4; Print ISBN: 0-7923-6223-3.
3. Marcum, J. A. (Ed.) (2016). The Bloomsbury Companion to Contemporary Philosophy of Medicine. London: Bloomsbury. ISBN: 9781474233002.
4. Schramme, T. (2015). Philosophy of Medicine and Bioethics. In: Schramme, T., Edwards, S. (eds) Handbook of the Philosophy of Medicine. Springer, Dordrecht. https://doi.org/10.1007/978-94-017-8706-2_58-1
5. Philosophy and Medicine – Journal.
6. Stegenga, J. (2018). Medical Nihilism. Oxford, United Kingdom: Oxford University Press.
7. Васева-Дикова, Ю. Медицинският нихилизъм: философската критика на медицината. Некласическа наука. Наука и псевдонаука. Съставител: Ангел Стефанов. Парадигма, 2021, ISBN: 978-954-326-461-2, с. 9–20.
8. Васева-Дикова, Ю. Новата парадигма в медицината. Списание „Философия“, Volume 31, Number 2, 2022, ISSN: 1314–8559 (Online), 0861–6302 (Print), с. 123–133.
9. Васева-Дикова, Ю. Основни аспекти на медицината, основана на доказателство. Медицински университет – Пловдив, 2024, ISBN: 978-619-237-129-6, с. 143–153.
10. Vasseva-Dikova, J. Examples of Anomalies to the EBM Model and their Methodological Role and Epistemic Status. Сп. „Философия“, кн. 3/2024, ISSN: 0861–6302 (Print), 1314–8559 (Online), с. 261–273.

Допълнителна:

1. Васева-Дикова, Ю., Ивков, Б. Въпроси на съвременната медицинска теория и практика. БАФМ, 2024, ISBN: 978-619-92217-8-5, 130 с.
2. Стефанов, А. Знание, наука, псевдонаука. „Парадигма“, С., 2007.

ЦЕНТЪР ЗА ОБУЧЕНИЕ – БАН

1000 София
ул. „Сердика“ № 4
<http://edu.bas.bg>

email: tdc-phd@cu.bas.bg
тел.: 02 987 31 67
02 979 52 60

Допълнителна информация (по желание) (например: специални изисквания, лабораторно оборудване, предварителни знания):

Курсът е избираем към ЦО-БАН, за докторанти и постдокторанти.

Предварителни изисквания: завършено обучение в образователни степени „бакалавър“ и „магистър“ в областта на обществените, хуманитарните или медицинските науки.

Очаквани резултати: теоретична основа за бъдещи изследвания в областта на философията на медицината.